

Nieuwjaarsgroet

Ik wens u allen een goed en gezond nieuwjaar toe met allen die u lief en dierbaar zijn. Ook wens ik ons als kerkelijke gemeente een goed nieuwjaar toe. Ik ben hoopvol gestemd dat wij dit jaar het coronavirus zó kunnen terugdringen, dat wij weer kerkdiensten kunnen houden waarbij wij fysiek aanwezig zijn, en elkaar naderhand kunnen ontmoeten in de Heerdstéé. En zo zijn er meer vormen van ontmoeten die mogelijk in het nieuwe jaar weer van start kunnen gaan. In die zin kan het een bijzonder jaar worden. Ik hoop dat wij hier voor ontvankelijk zijn.

Ter inleiding op de overweging

Het rooster voert vandaag de wijzen uit het Oosten op.

Ze komen met hun geschenken: mirre, wierook en goud. En vanwege dat drietal geschenken heeft de kerkgeschiedenis er in de loop van de eeuwen, drie wijzen van gemaakt.

En omdat Jesaja profeteert: 'Volken zullen opgaan naar uw licht en koningen naar uw stralende opgang', heeft de kerkgeschiedenis er drie koningen van gemaakt en een naam gegeven: Caspar, Balthasar en Melchior. En één van de drie is op de plaatjes onveranderlijk zwart. Dat zal de beweging 'Black lives matter' goed doen. Echter, van al deze dingen wordt ons in het geloofsverhaal van Mattheüs niets meegedeeld. Mattheüs is heel sober. Geen namen, geen bijzonderheden, hij heeft het enkel over wijzen uit het Oosten. Daar laten wij het bij.

Overweging

In de compositie van Mattheüs ligt het voor de hand deze wijzen uit het Oosten te laten komen. Want hij laat hiermee alweer een profetie uit Jesaja in vervulling gaan. 'Een vloed van kamelen zal uw land overspoelen, jonge kamelen uit Midjan en Efa. Uit Seba komen ze in groten getale, beladen met wierook en goud.

Hun herkomst ligt in de Schrift opgesloten.

Op een haast verborgen plek in het boek Genesis wordt verteld dat Abraham na de dood van Sara, bij Ketura nóg zes zonen ontvangt. En deze zonen worden van Izaäk gescheiden en Abraham stuurt hen met geschenken Oostwaarts.

Mattheüs heeft in zijn compositie deze 'andere zonen' van vader Abraham op het oog. Lang hebben ze buitenspel gestaan, maar nu mogen ze delen in de vreugde die het kind van Bethlehem zal bewerkstelligen. En zij komen !

Als het verhaal drager is van een boodschap dan zegt ons dit verhaal: Zie mensen, God plaveit in dit kind een weg voor de volken, zodat zij allen zullen delen in de liefde en barmhartigheid van God. Daarom voert Mattheüs deze wijzen op.

Hoewel wijzen, eigenlijk staat er 'magiërs. Dat brengt ons nog meer tot de kern.

Want, magiërs staan in het tweestromenland hoog in aanzien. Zij geloven in het vaststaande evenwicht van hemel en aarde, waarin niets wezenlijks kan veranderen. Het lot van ieder mens is door de sterrenhemel vanaf zijn geboorte tot aan zijn dood bepaald. Daaruit leven, spreken en handelen de wijzen.

Nu verhaalt Mattheüs dat uitgerekend deze magiërs het oude vertrouwde loslaten.

Ze trekken weg uit hun ritme, uit hun status, uit hun heiligdommen, maar bovenal uit hun vertrouwde en verankerde geloofszekerheden

Daarmee stellen zij zich open voor nieuw geluk, voor nieuwe geloofsinzichten. Als Abraham gaan zij een onbekende toekomst tegemoet.

Het is een ster die hen als de vuurkolom des nachts tot gids en geleide is. Een ster is het die hen uiteindelijk naar Jeruzalem brengt. De stad waar de tempel staat, waar Wet en Profeten voor hen opengaan. En waar het Schriftwoord in vervulling gaat: 'En

gij, Bethlehem, land van Juda, zijt geenszins de minste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman voortkomen, die mijn volk Israël weiden zal'.

Het leven heeft hen ontvankelijk gemaakt dat er meer moet zijn tussen hemel en aarde dan met het blote oog waar te nemen valt Dat maakt deze magiërs ontvankelijk voor nieuwe inzichten, ontvankelijk voor nieuwe geloofservaringen. En daarom voert Mattheüs hen op als wijzen

Hoe wijs zijn wij.... ? Wij die over de drempel gegaan zijn van een nieuw jaar.....

Veel van het oude nemen wij mee. Alsof het vast aan ons zit en wij het niet van ons af kunnen schudden, de bange vragen, de angst hoe het verder zal moeten gaan.

Nu worden ons de wijzen als voorbeeld getoond. Zij gaan ons voor !

Zij volgen onbevangen, los van aloude geloofswaarheden en aloude patronen waarmee zij vergroeid en vertrouwd zijn geraakt, een nieuw spoor

Ook wij kunnen als de wijzen vastzitten in ons eigen stelsel van gedachten, tradities en geloofswaarheden. De wijzen leren ons dat zij open staan voor een nieuw verstaan, voor een nieuw geheim, voor een nieuw begin, omdat zij vervuld zijn geraakt van een mysterie, dat niet in woorden te vangen valt en boven sterren, planeten en zonnestelsel uitstijgt.

Zij staan open voor die Ene die richting geeft aan hun leven.

In dit vertrouwen gaan wij met de wijzen het nieuwe jaar in. Hij, Jahweh, maakt Zijn naam, Ik zal er zijn voor u, voor jou, ook in 2021 aan u, aan ons waar.

ds. GertJan Lambers Heerspink